

CHƯƠNG IV

DÂN CHỦ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VÀ NHÀ NƯỚC XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

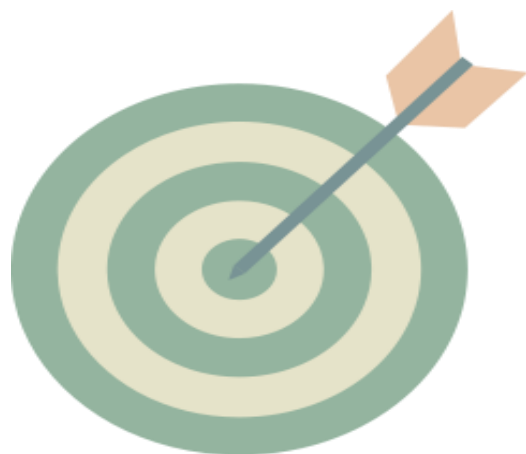
GV biên soạn:

ThS. Trần Ngọc Chung

TS. Nguyễn Thị Quyết

Cố vấn chuyên môn

PGS.TS. Đoàn Đức Hiếu

MỤC

TIÊU

CHƯƠNG

IV

1

Về kiến thức

Sinh viên nắm được bản chất của nền dân chủ xã hội chủ nghĩa và nhà nước xã hội chủ nghĩa nói chung, ở Việt Nam nói riêng.

2

Về kỹ năng

Sinh viên có khả năng vận dụng lý luận về dân chủ XHCN và nhà nước XHCN vào việc phân tích những vấn đề thực tiễn liên quan, trước hết là trong công việc, nhiệm vụ của cá nhân.

3

Về thái độ

Sinh viên thấy được bản chất tiến bộ của nền dân chủ XHCN , nhà nước XHCN; có thái độ phê phán những quan điểm sai trái phủ nhận tính chất tiến bộ của nền dân chủ XHCN, nhà nước XHCN nói chung, ở Việt Nam nói riêng.

NỘI

DUNG

CHƯƠNG

IV

BÀI 1

**DÂN CHỦ VÀ DÂN
CHỦ XÃ HỘI CHỦ
NGHĨA**

BÀI 2

**NHÀ NƯỚC XÃ HỘI
CHỦ NGHĨA**

BÀI 3

**DÂN CHỦ XHCN
VÀ NHÀ NƯỚC
PHÁP QUYỀN
XHCN Ở VIỆT
NAM**

CHƯƠNG IV

CHỦ NGHĨA XÃ HỘI VÀ THỜI KỲ QUÁ ĐỘ LÊN CHỦ NGHĨA XÃ HỘI

BÀI 1

DÂN CHỦ VÀ DÂN CHỦ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

MỤC

TIÊU

BÀI

HỌC

1

Hiểu và phân tích được khái niệm, sự ra đời, phát triển của dân chủ và quá trình ra đời, bản chất của nền dân chủ XHCN

2

Sinh viên thấy được bản chất tiên bộ của nền dân chủ XHCN; có thái độ phê phán những quan điểm sai trái phủ nhận tính chất tiên bộ của nền dân chủ XHCN

NỘI

DUNG

BÀI

HỌC

1

**Dân chủ và sự ra
đời, phát triển của
dân chủ**

2

**Dân chủ xã hội chủ
nghĩa**

1.

DÂN CHỦ VÀ SỰ RA ĐỜI, PHÁT TRIỂN CỦA DÂN CHỦ

1.1

Quan niệm về dân chủ

1.2

Sự ra đời, phát triển của dân chủ

1.

DÂN CHỦ VÀ SỰ RA ĐỜI, PHÁT TRIỂN CỦA DÂN CHỦ

1.1

Quan niệm về dân chủ

Được hiểu là nhân dân cai trị

Quyền lực của nhân dân hay quyền lực thuộc về nhân dân

1.

DÂN CHỦ VÀ SỰ RA ĐỜI, PHÁT TRIỂN CỦA DÂN CHỦ

1.1

Quan niệm về dân chủ

1

Về phương diện quyền lực:

Dân chủ là quyền lực thuộc về nhân dân, nhân dân là chủ nhân của nhà nước

Quan điểm của Chủ nghĩa Mác – Lênin

2

Về phương diện chế độ xã hội – chính trị:

Dân chủ là hình thức hay hình thái nhà nước

3

Về phương diện tổ chức và quản lý xã hội:

Dân chủ là một nguyên tắc – nguyên tắc dân chủ

1.

DÂN CHỦ VÀ SỰ RA ĐỜI, PHÁT TRIỂN CỦA DÂN CHỦ

1.1

Quan niệm về dân chủ

Chủ tịch Hồ Chí Minh
phát triển dân chủ
theo hướng

1

Dân chủ trước hết là một
giá trị nhân loại chung
**“Dân chủ là dân là dân làm
chủ”**

2

Coi dân chủ là một thể chế
chính trị, một chế độ xã hội

1.

DÂN CHỦ VÀ SỰ RA ĐỜI, PHÁT TRIỂN CỦA DÂN CHỦ

1.1

Quan niệm về dân chủ

Dân chủ là gì?

Dân chủ có thể hiểu

Dân chủ là một giá trị xã hội

Dân chủ là một phạm trù chính trị

Dân chủ là một phạm trù lịch sử

1.

DÂN CHỦ VÀ SỰ RA ĐỜI, PHÁT TRIỂN CỦA DÂN CHỦ

1.2

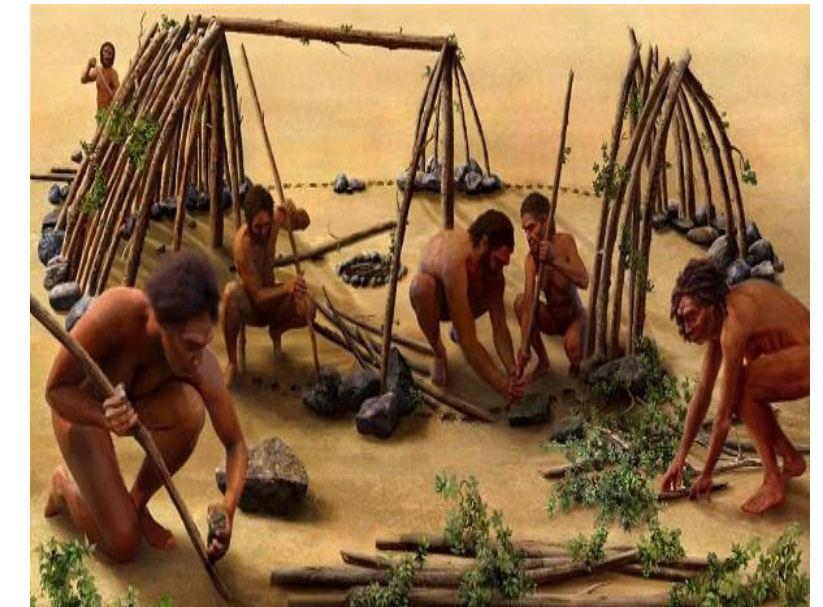
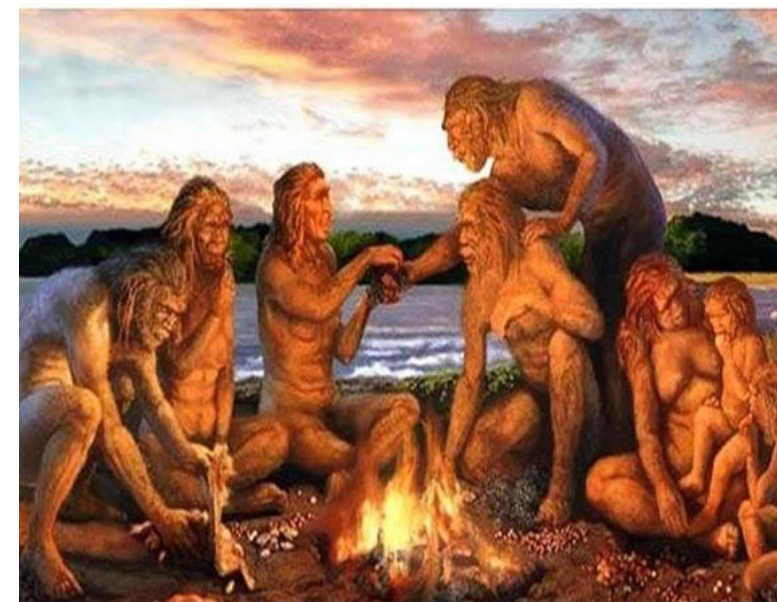
Sự ra đời và phát triển của dân chủ

Cộng sản nguyên thủy

- đã manh nha của dân chủ -

Ăngghen gọi là “*dân chủ nguyên thủy*” hay “*dân chủ quân sự*”

Hình thức: Nhân dân bầu ra thủ lĩnh quân sự thông qua “*đại hội nhân dân*”

1.

DÂN CHỦ VÀ SỰ RA ĐỜI, PHÁT TRIỂN CỦA DÂN CHỦ

1.2

Sự ra đời và phát triển của dân chủ

Chiếm hữu nô lệ

Là nền dân chủ chủ nô ra đời sau khi dân chủ nguyên thủy tan rã

Nhà nước dân chủ chủ nô có quyền lực của dân nhưng dân không bao gồm nô lệ

Dân chủ đại diện cho thiểu số,
quyền lực của dân bó hẹp

1.

DÂN CHỦ VÀ SỰ RA ĐỜI, PHÁT TRIỂN CỦA DÂN CHỦ

1.2

Sự ra đời và phát triển của dân chủ

Phong kiến

Chế độ dân chủ chủ nô bị xóa bỏ thay thế bởi chế độ độc tài chuyên chế phong kiến

Nhà nước phong kiến *hầu như không có dân chủ*

1.

DÂN CHỦ VÀ SỰ RA ĐỜI, PHÁT TRIỂN CỦA DÂN CHỦ

1.2

Sự ra đời và phát triển của dân chủ

Tự bản chủ nghĩa

Giai cấp tư sản mở
đường cho sự ra
đời của dân chủ tư
sản với những giá
trị nổi bật về quyền
tự do, bình đẳng,
dân chủ

Nền dân chủ tư sản
vẫn là nền dân chủ
thiểu số những
người nắm giữ tư
liệu sản xuất hay
còn gọi thuộc về
giai cấp thống trị

1.1

DÂN CHỦ VÀ SỰ RA ĐỜI, PHÁT TRIỂN CỦA DÂN CHỦ

1.2

Sự ra đời và phát triển của dân chủ

Chủ nghĩa xã hội

Nhân dân lao động làm chủ nhà nước, làm chủ xã hội thiết lập nền dân chủ vô sản

Đặc trưng là thực hiện quyền lực nhân dân tức là xây dựng nhà nước dân chủ thực sự, dân làm chủ nhà nước và xã hội, bảo vệ quyền lợi cho đại đa số nhân dân

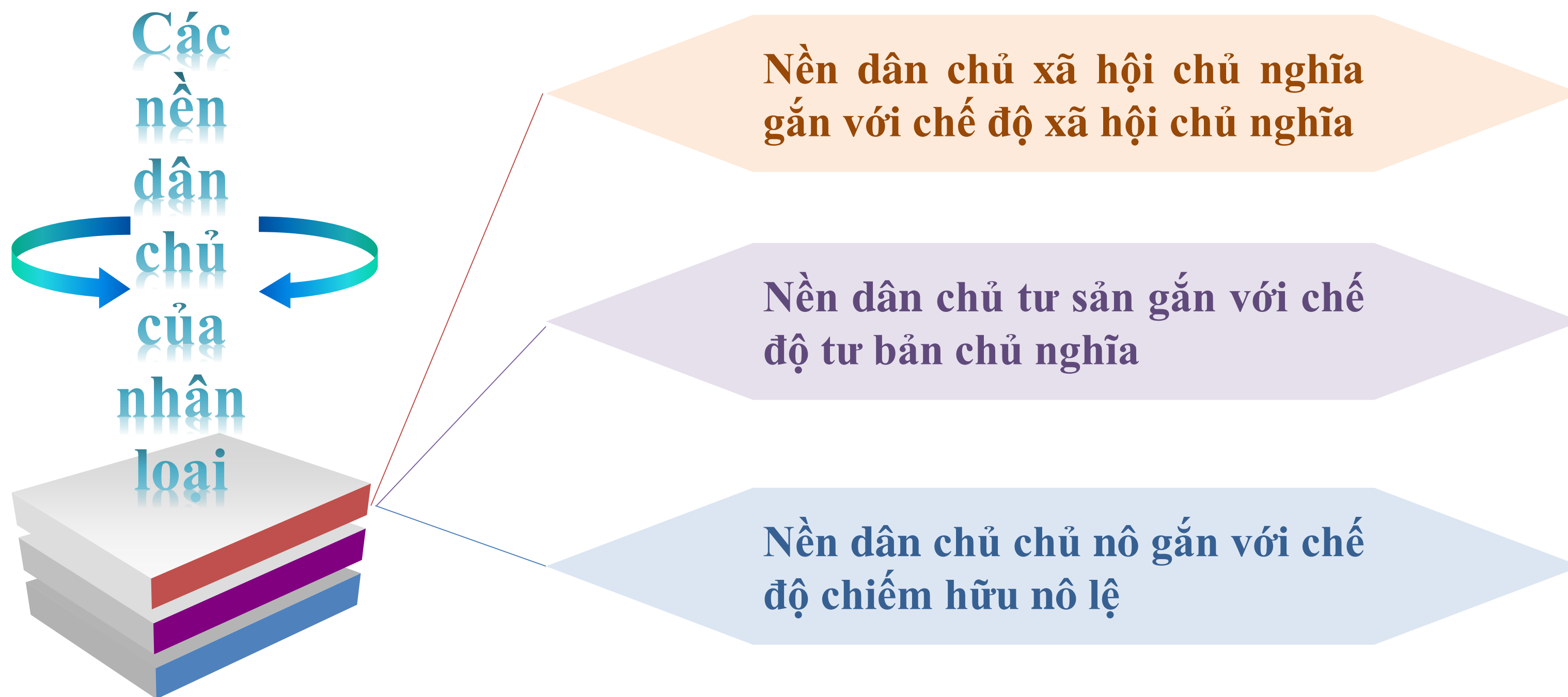
1.1

DÂN CHỦ VÀ SỰ RA ĐỜI, PHÁT TRIỂN CỦA DÂN CHỦ

1.2

Sự ra đời và phát triển của dân chủ

2.1 Quá trình ra đời của nền dân chủ XHCN

2.2 Bản chất của nền dân chủ XHCN

2.1 Quá trình ra đời của nền dân chủ XHCN

Dân chủ xã hội chủ nghĩa

2.1 Quá trình ra đời của nền dân chủ XHCN

Đặc trưng của dân chủ xã hội chủ nghĩa

Là nền dân chủ
cao hơn về
chất so với dân
chủ tư sản

Dân chủ và
pháp luật nằm
trong sự thống
nhất biện
chứng

Được thực hiện
bằng nhà nước
pháp quyền
XHCN đặt dưới
sự lãnh đạo
của ĐCS

2.2 Bản chất của nền dân chủ xã hội chủ nghĩa

Bản chất chính trị

Có một đảng duy nhất của giai cấp công nhân lãnh đạo, trên mọi lĩnh vực xã hội đều thực hiện quyền lực của nhân dân

2.2 Bản chất của nền dân chủ xã hội chủ nghĩa

Bản chất kinh tế

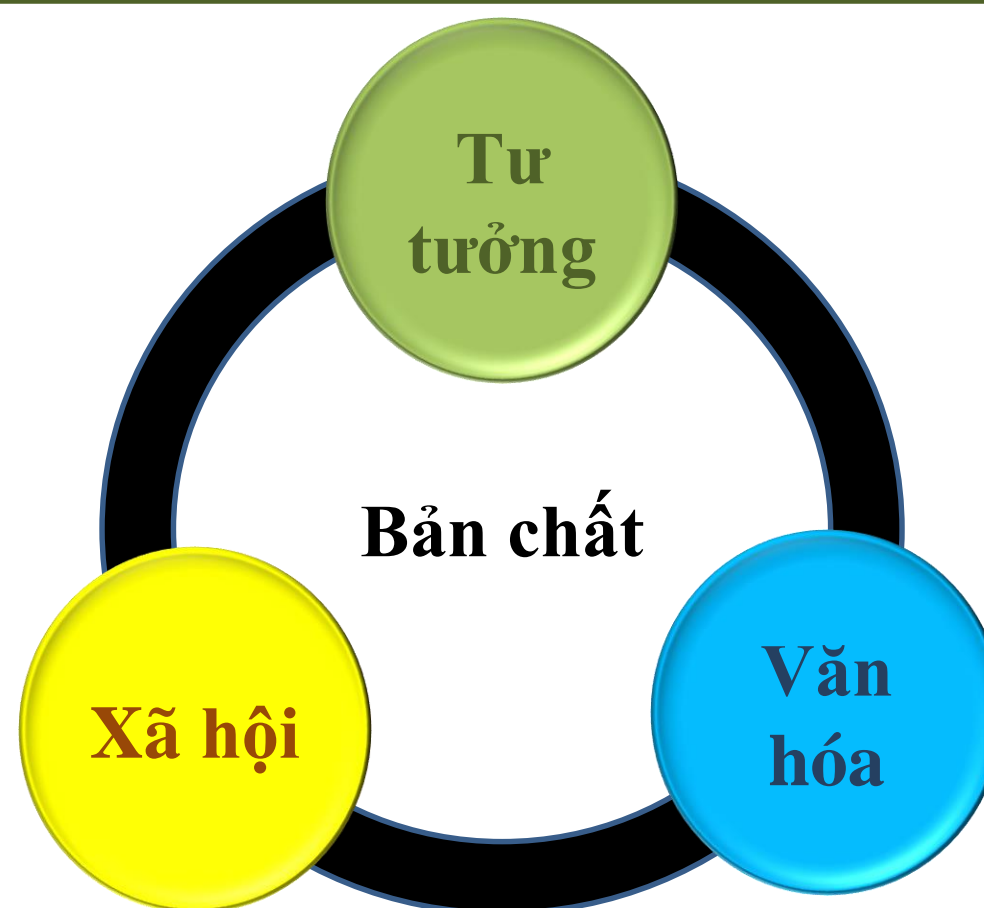

Chế độ công hữu về tư liệu sản xuất chủ yếu và thực hiện chế độ phân phối lợi ích theo kết quả lao động là chủ yếu

2.2 Bản chất của nền dân chủ xã hội chủ nghĩa

Lấy hệ tư tưởng Mác – Lênin – hệ tư tưởng của giai cấp công nhân làm chủ đạo

Kết hợp hài hòa về lợi ích cá nhân, tập thể và lợi ích của toàn xã hội

Kế thừa văn hóa truyền thống dân tộc; tiếp thu giá trị tư tưởng – văn hóa, văn minh, tiến bộ xã hội

TỔNG

KẾT

BÀI

HỌC

Sau khi học xong các bạn cần nắm được những nội dung sau:

1

**Dân chủ và sự ra
đời, phát triển của
dân chủ**

2

**Dân chủ xã hội chủ
nghĩa**

TRƯỜNG ĐẠI HỌC
SƯ PHẠM KỸ THUẬT TP. HỒ CHÍ MINH
HCMC University of Technology and Education

THANKYOU